

Projekts “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” Nr.8.3.5.0/16/I/001

PINTSA sanāksme 08.02.2023.

Izglītības atbalsta un starptautiskās sadarbības
departamenta direktore Inta Asare

Valsts izglītības
attīstības aģentūra

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Prezentācijas saturs

1. SAM 8.3.5. projekta izpildes gaita
2. Nacionālo un starptautisko profesionālās meistarības konkursu norise, secinājumi
3. Karjeras attīstības atbalsta projekta darbību noslēgums, rezultāti un ilgtspēja

Projekta iznākuma un rezultāta rādītāji

Rādītāja nosaukums	plānots	izpildīts
Izglītības iestāžu skaits, kuras saņēmušas ESF atbalstu karjeras izglītībai un karjeras attīstības atbalstam (iznākuma)	328 iestādes	430
Pedagogu un karjeras atbalsta īstenošanā iesaistīto speciālistu skaits, kas saņēmuši papildizglītību karjeras atbalsta pasākumu īstenošanas jautājumos (SIR)*	656 personas	675
Izstrādātas vadlīnijas karjeras atbalsta plānu īstenošanai (SIR)	1 vadlīnijas	1
Nacionālie profesionālās meistarības konkursi profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem (SIR)	7 konkursi	6
Profesionālās izglītības iestāžu audzēkņi, kas piedalījušies starptautiskajos jauno profesionāļu meistarībasursos (SIR)	43 personas	50
Izglītības iestāžu skaits, kas nodrošina karjeras atbalstu izglītojamajiem (rezultāta)	328 iestādes	380

* SIR – specifiskais iznākuma rādītājs

Finansējuma apguves progress

- Apstiprinātās projekta izmaksas līdz 31.08.2022. – **EUR 22 377 987,22**
t.i. **94,74 %** no piešķirtā finansējuma:

Finansējuma avots	Summa EUR	%	Izpilde EUR	Atlikums EUR
ESF	20 075 853.28	85	19 021 289.13	1 054 564.15
Valsts budžeta finansējums	3 542 797.64	15	3 356 698.09	186 099.55
Kopējās attiecināmās izmaksas	23 618 650.92	100	22 377 987.22	1 240 663.70
Kopā, %	100%		94.75 %	5.25%

- Kopējā projekta finansējuma apguve līdz 31.12.2022. – EUR 22 796 657.0
t.i. 96.52 % no piešķirtā finansējuma

Plānotās aktivitātes projektā līdz 31.05.2023

- Projekts pagarināts par 5 mēnešiem līdz 31.05.2023
- Nacionālā jauno profesionāļu meistarības konkursa *SkillsLatvia 2023* organizēšana un norise (ietver arī komunikācijas kampaņu)
- Projekta vadības un īstenošanas nodrošināšana

Nacionālo un starptautisko profesionālās meistarības konkursu norise, secinājumi

Nacionālais jauno profesionāļu meistarības konkurss *SkillsLatvia 2023*

- 2023.gada aprīlī
- 155 dalībnieki
- 32 profesionālās izglītības iestādes
- 19 prasmju konkursi
- 18 prasmju konkursi vienuviet Rīgā, 1 prasmju konkurss profesionālās izglītības iestādē (*Ēdienu gatavošana, RTRIT*)
- prasmju demonstrējumi un izmēģinājumi, ko piedāvā vismaz 18 izglītības iestādes, nozaru uzņēmumi un valsts dienesti
- 4 *SkillsLatvia 2023* pusfināli februārī RTRIT, Ogres un Jelgavas tehnikumos

SkillsLatvia 2023 prasmju konkursi

Radošās mākslas un modes tehnoloģijas	Skatlogu dizains un noformēšana, Tērpu dizains, Tērpu izgatavošana
Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas	Datortīklu administrēšana, Grafikas dizains
Ražošana un inženiertehnoloģijas	Mobilā robotika, Mehatronika
Sabiedriskie un individuālie pakalpojumi	Ēdienu gatavošana, Restorānu serviss, Friziera darbi, Viesu uzņemšana
Celtniecība un būvniecības tehnoloģijas	Inženiersistēmas, Elektriskās instalācijas, Flīzēšana, Krāsošana un dekoratīvā apdare, Sausā būve, Mēbeļu izgatavošana
Transports un loģistika	Smago spēkratu tehnoloģijas, Kravu pārvadājumi

Nozaru jauno profesionāļu meistarības konkursu organizēšana

2022.gada septembrī un oktobrī notika 6 nozaru konkursi:

Augkopība, Viesnīcu pakalpojumi, Ceļu būve, Skaistumkopšana, Konditors, Pārtikas ražošana

Kopš 2017.gada notikuši 24 konkursi dzelzceļa, lauksaimniecības, ceļu būves, pārtikas ražošanas, skaistumkopšanas, viesmīlības nozarēs

Nozaru atbalsts: SIA Binders, AS Latvijas Dzelzceļš, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs
leguvums:

Nozaru konkursi, kas notiek nozaru uzņēmumos vai to objektos, ir maksimāli pietuvināti reālai darba videi. Ieguvēji no tiešas komunikācijas ir visi iesaistītie – **konkursanti, pedagogi, eksperti**

Trūkums:

Nozaru konkursi nav pieejami apmeklētājiem (nav iespējas izmēģināt prasmes), ierobežota publicitāte

Iespējas:

Vismaz 2 nozaru konkursi jāiekļauj SkillsLatvia piedāvājumā, uzdevumus iespēju robežās pietuvinot atbilstošu starptautisko konkursu prasībām

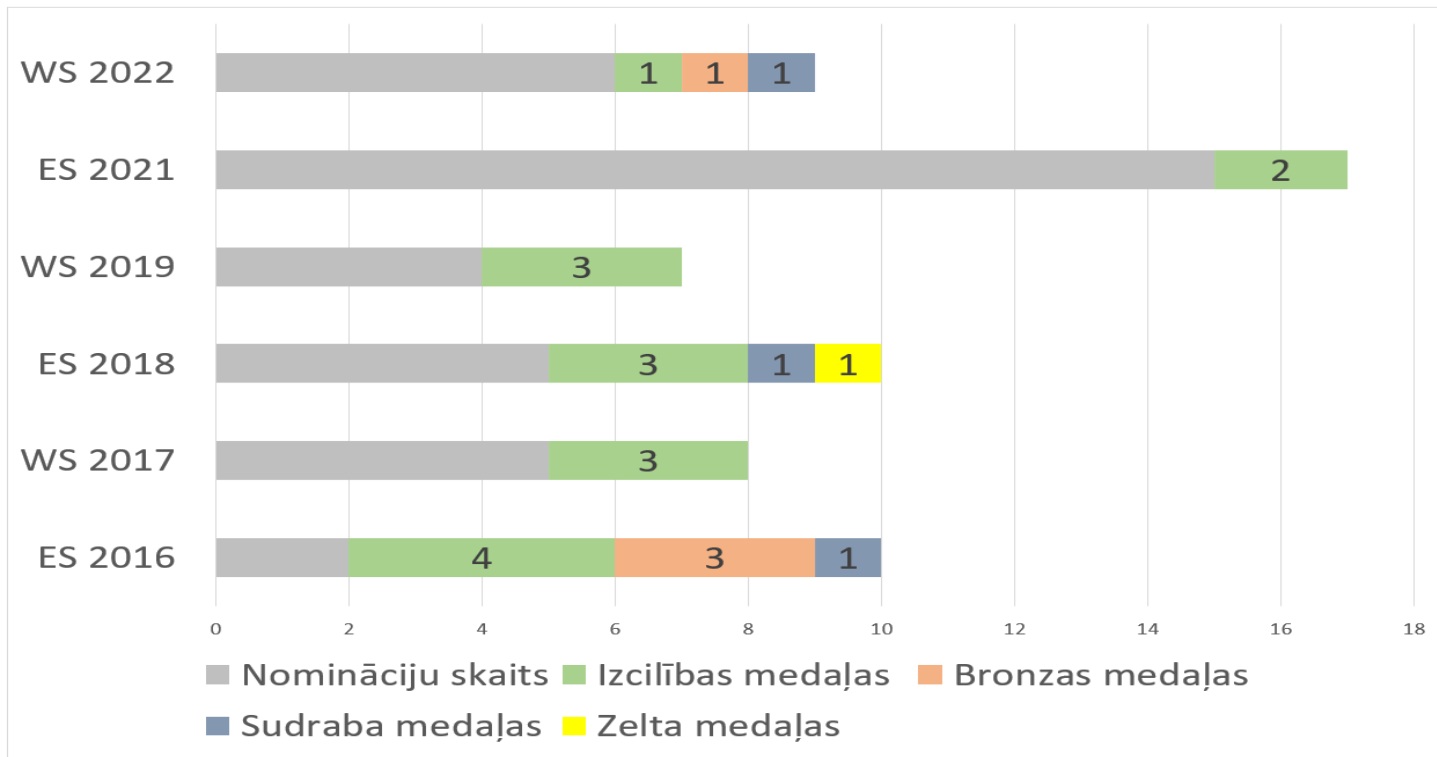
Dalības nodrošināšana starptautiskajos jauno profesionāļu meistarības konkursos

WorldSkills 2022 Šanhajā, Ķīnā, 2022.gada jūnijā tika atcelts un *WorldSkills International* dalībvalstis vienojās 64 prasmju konkursu norisi nodrošināt 15 valstīs, ar nosaukumu ***WorldSkills Competition 2022 Special Edition (WSC2022SE)***.

Latvijas komandas 8 jaunie profesionāļi piedalījās *WSC2022SE* prasmju konkursos:

- Viesu uzņemšana (*Hotel Reception*) 06.-09.10., Montrē, Šveicē
- **Grafikas dizains** (*Graphik Design Technology*) 12.-15.10., Āravā, Šveicē - **iegūta ekselesences medaļa**
- Web tehnoloģijas (*WEB Technologies*) 13.-16.10., Gojangā, Korejā
- Mēbeļu izgatavošana (*Cabinetmaking*), Galdniecība (*Joinery*) 11.-14.10., Bāzelē, Šveicē
- **Skatlogu noformēšana** (*Visual Merchandising*) 14.-17.10., Stokholmā, Zviedrijā – **iegūta bronzas medaļa**
- Kravu pārvadājumi (*Freight Forwarding*), **Smago spēkratu tehnoloģijas** (*Heavy Vehicle Technology*) 24.-26.11., Zalcburgā, Austrijā- **iegūta sudraba medaļa**

Latvijas komandas sasniegumi *EuroSkills* un *WorldSkills* 2016.-2022.

Ieguvumi no *EuroSkills* un *WorldSkills*

- **25 nozaru eksperti**, kas guvuši pieredzi starptautiskajos konkursos un pēc to standartiem spēj izstrādāt uzdevumus un vērtēšanu nacionālajam konkursam, kā arī rosina nepieciešamos uzlabojumus izglītības programmās, to tehniskajā nodrošinājumā
- Izglītības iestāžu **pedagogi**, kas aizvien vairāk **apmeklē starptautiskos konkursus**, vēro, filmē, mācās, nodod gūto informāciju tālāk
- **Eksperti**, kas pedagogiem semināros sniedz informāciju par starptautisko konkursu prasmju līmeni, **organizē meistarklases, apmācības nozaru uzņēmumos, augstskolās** (smago spēkratu tehnoloģijas, ITK, elektriskās instalācijas, restorānu serviss, mehatronika, sausā būve, flīzēšana u.c.)
- **50 starptautisko konkursu laureāti un dalībnieki**, kas **dalās** ar **pieredzi**, iedvesmas un karjeras veiksmes **stāstiem** sociālajos u.c. medijos, ir savas izglītības iestādes un **profesijas popularizētāji** (12 no tiem piedalījušies abos starptautiskajos konkursos)
- **Panākumi** starptautiskajos konkursos un to **publicitāte rada interesi** aizvien vairāk **nozaru uzņēmumiem** un organizācijām iesaistīties Skills atbalstā (7 uzņēmumi-Lauksaimniecības un industriālās tehnikas asociācijas biedri, SIA Knauf, SIA Akvedukts, SIA SMC, SIA Schneider Electric Latvija, SIA Grohe, SIA Tomega, AS Sirowa Rīga u.c.). Uzņēmumi **paši meklē kontaktu** ar VIAA
- **64 starptautisko konkursu standarti** un iespēju robežās arī uzdevumi **ir pieejami tehnikumiem**, kuriem ir uzticēta **metodiskā darba virsvadība** vai līdzatbildība. Balstoties uz tiem var tikt **pilnveidotas** vai izstrādātas jaunas izglītības programmas/moduļi

SkillsLatvia 2022 sarunu studija

Sarunu studija ar Uģi Jokstu (sarunas ar bijušajiem un esošajiem Skills konkursantiem, ekspertiem, darba devējiem, pedagogiem, izglītības politikas veidotājiem)

19. aprīlī

- Kāpēc izvēlēties vai neizvēlēties profesionālās izglītības ceļu?
<https://www.youtube.com/watch?v=0JDKeDeQF28>

21. aprīlī

- *SkillsLatvia* - profesionālo prasmju izcilība Latvijas un pasaules mērogā
<https://www.youtube.com/watch?v=4zZNz8efDAM>
- Jauno profesionāļu pieredze: *Skills* konkursi kā profesiju olimpiskās spēles
<https://www.youtube.com/watch?v=svUzIBTNc1c>
- *SkillsLatvia* - vai tilts starp jauniešiem un darba tirgu?
<https://www.youtube.com/watch?v=tHJpHkCSlhc>

22. aprīlī

- *SkillsLatvia*, *EuroSkills*, *WorldSkills*: kopīgais un atšķirīgais
<https://www.youtube.com/watch?v=-9505z6LQCY>
- *Skills* konkursantu pieredze: izaicinājums jaunajiem profesionāļiem
<https://www.youtube.com/watch?v=A5liMu-dBPI>

SkillsLatvia 2022 sarunu studijas dalībnieku atziņas

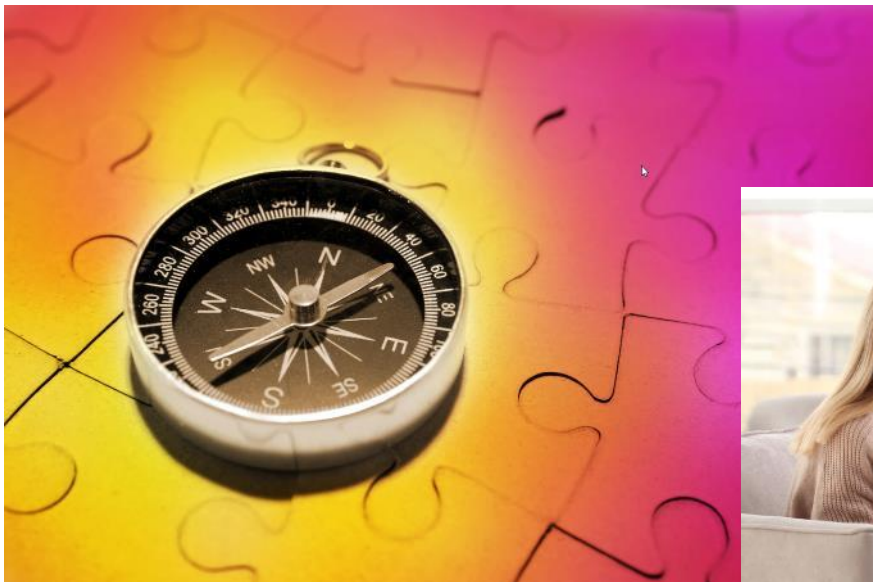
- «**SkillsLatvia ir kļuvis par kustību**, kas saved visus kopā, saliedē uzņēmējus un mācību iestādes.»
- «Konkursiem **jāsaglabā** atvērtais, **sabiedrībai pieejamais formāts**, tā, kā tas ir šobrīd. Uzņēmējiem tas ir motivators pedalīties un atbalstīt.»
- «**Konkurss liek mobilizēties pedagogiem**, jo konkursa uzdevumu latiņa augstāka. Pamata programmā pēc tam iekļaujam sarežģītākas lietas. **Agrāk nebija spilgta mērķa, kāpēc strādāt ar talantīgajiem.**»
- «**Vairāk nest Skills ideju uz āru**. Jātiek vaļa no pieticības, jādomā plašāk.»
- «Tas, kas notiek **Skills**, ir **labākais, ko profesionālajā izglītībā savā nozarē esmu redzējis.**»
- «Manā nozarē šie **konkursi ir izmainījuši visu nozares izglītību**».
- «**Šie konkursi veido pedagogus par labiem pedagogiem**. Vairāki bijušie konkursanti atgriežas skolā kā mācītāji.»
- «**Starptautiskie konkursi dod iespēju redzēt sevi kontekstā, saprast, kur atpalcam.**»
- «Skolu **programmām jāklūst elastīgākām** un konkursi tam var palīdzēt. Tas gan prasa no pasniedzējiem piepūli, tāpēc arī mēs kā uzņēmēji te esam, iesaistāties un palīdzam.»
- «Tikai tad mēs **būsim sasnieguši** maksimālo, **kad šeit konkursa vietā būs pilns ar jauniešiem**, kuri vēl nezina, ko grib. Vēros, izmēģinās un sāks domāt.»

SkillsLatvia 2023.-2027.

- Turpināt **pilnveidot** nacionālā konkursa SkillsLatvia **uzdevumus** atbilstoši jaunākajām nozaru tendencēm un maksimāli **tuvināt tos EuroSkills līmenim**.
- Pilnveidot **atbalstu pedagogiem** jaunu prasmju apguvē, **iesaistot nozaru ekspertus un uzņēmumus** (semināri, meistarklases un praktiskas mācības uzņēmumos)
- **Sadarbībā ar tehnikumiem**, kuriem uzticēta metodiskā darba virsvadība, organizēt **atlases konkursus**, lai **nodrošinātu** lielāku jauniešu iesaisti un **labāk sagatavotu** SkillsLatvia fināla konkursantu sastāvu
- SkillsLatvia konkursa laikā nodrošināt **plašu prasmju izmēģinājuma programmu apmeklētājiem**, sniedzot ieskatu profesionālās izglītības iespējās arī ārpus konkursā pārstāvētajām prasmēm, piedāvājot apmeklētājiem **saistošas aktivitātes**
- **Savlaicīgi** nodrošināt **informāciju** par konkursiem **sabiedrībai**, vispārizglītojošajām **skolām**, uzturot interesi par iespēju «satikties» ar profesionālo izglītību klātienē un laužtu stereotipus par tās zemo prestižu

Panākumi konkursos = **jauniešu** vēlme/**motivācija** apgūt, prast un sasniegt vairāk par vidusmēru + **aizrautīgi** un prasmīgi **pedagogi** + izglītības iestāžu **vadības atbalsts** + **nozaru iesaiste** un atbalsts

Karjeras attīstības atbalsta projekta darbību noslēgums

Karjeras attīstības atbalsta projekta darbību noslēgums

2022. gada 31. augustā noslēdzās projekta 6. darbības īstenošana pie sadarbības partneriem

Galvenās projekta aktivitātes kopš PINTSA sēdes 08.06.2022.

- Karjeras pašizpētes rīka «Karjeras izvēles testi» publiskošana
- Karjeras nedēļa 2023
- Karjeras konference
- Projekta rezultātu ilgtspējas novērtēšana
- Vadlīniju izstrāde un publiskošana 2022. g. jūnijs (t.sk. 5 reģionālie semināri projekta sadarbības partneriem)

NIID.LV karjeras testi

<https://testi.niid.lv/>

Jauns karjeras pašizpētes rīks 9.-12.
klašu skolēniem

Pašreiz 4 testi

- **Interēšu laboratorija** - izmēri savu interesi par dažādām jomām!
- **Vērtību svērtuve** - noskaidro, kādā darba vidē Tu jūties vislabāk!
- **Spēju detektors** - novērtē, kuras ir Tavas jaudīgākās spējas!
- **Karjeras iespēju diagnostika** - atklāj, kādas profesijas Tev patīk vislabāk!

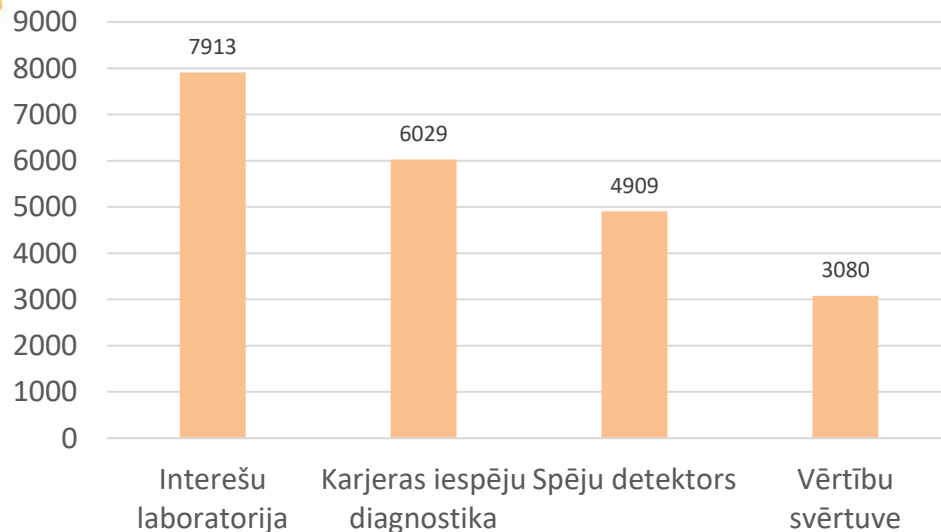

Testu izstrādes gaita un iespējas

- Izstrādāti, pamatojoties uz PKK vajadzību aptauju
- PKK tika iesaistīti izstrādes gaitā, veicot saturisko testēšanu ar mērķauditoriju
- Izstrādāti 4 testi, taču iespējama attīstība, pievienojot jaunus testus
- Ērti lietošanai gan datorā, gan telefonā
- Paredzēti izmantošanai gan pastāvīgi, gan kopā ar karjeras konsultantu, skolotāju vai vecākiem
- Detalizēti skaidrojumi testu rezultātu interpretēšanai, iespēja lejuplādēt savus rezultātus un katra testa interpretācijas aprakstu
- Interesu testa rezultāti saistīti ar izglītību iespēju datubāzes NIID.LV rezultātiem.

Pirmie dati par testu izmantošanu

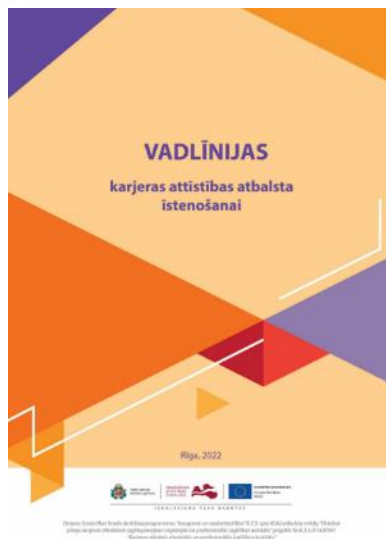
Testu atbilžu skaits
(kopš 2022. gada septembra)

Kopējais karjeras testu
lapas apmeklētāju
skaits: vidēji 4300
mēnesī

Pabeigta metodisko un informatīvo materiālu komplekta izstrāde karjeras atbalsta īstenošanai

- 1) 100 metodikas karjeras attīstības atbalstam
- 2) 3 karjeras attīstības atbalsta plānu paraugi
- 3) rokasgrāmata individuālo karjeras konsultāciju īstenošanai
- 4) atbalsta materiāls darbam ar izglītojamo vecākiem "Karjeras atbalsta soļi
- 5) vadlīnijas karjeras attīstības atbalsta īstenošanai

Metodisko un informatīvo materiālu komplekts

- 6) Darba pasaules informatīvie materiāli 230 profesijām tīmekļa vietnē profesijupasaule.lv
- 7) Informatīvais resurss “Kļūsti uzņēmējs” (t.sk. 6 jauno uzņēmēju pieredzes stāsti) profesijupasaule.lv,
- 8) Digitāla spēle “Kļūšu par profesionāli” sevis un profesiju iepazīšanai 1.-6. klašu skolēniem
- 9) Karjeras pašizpētes rīks “NIID.lv karjeras izvēles testi”

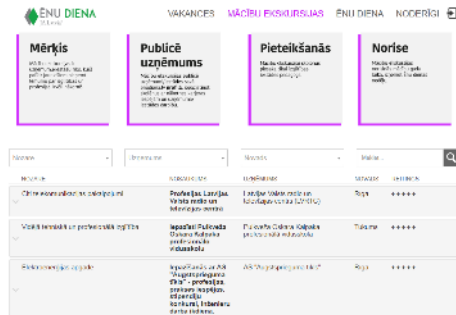
Metodisko un informatīvo materiālu komplekts

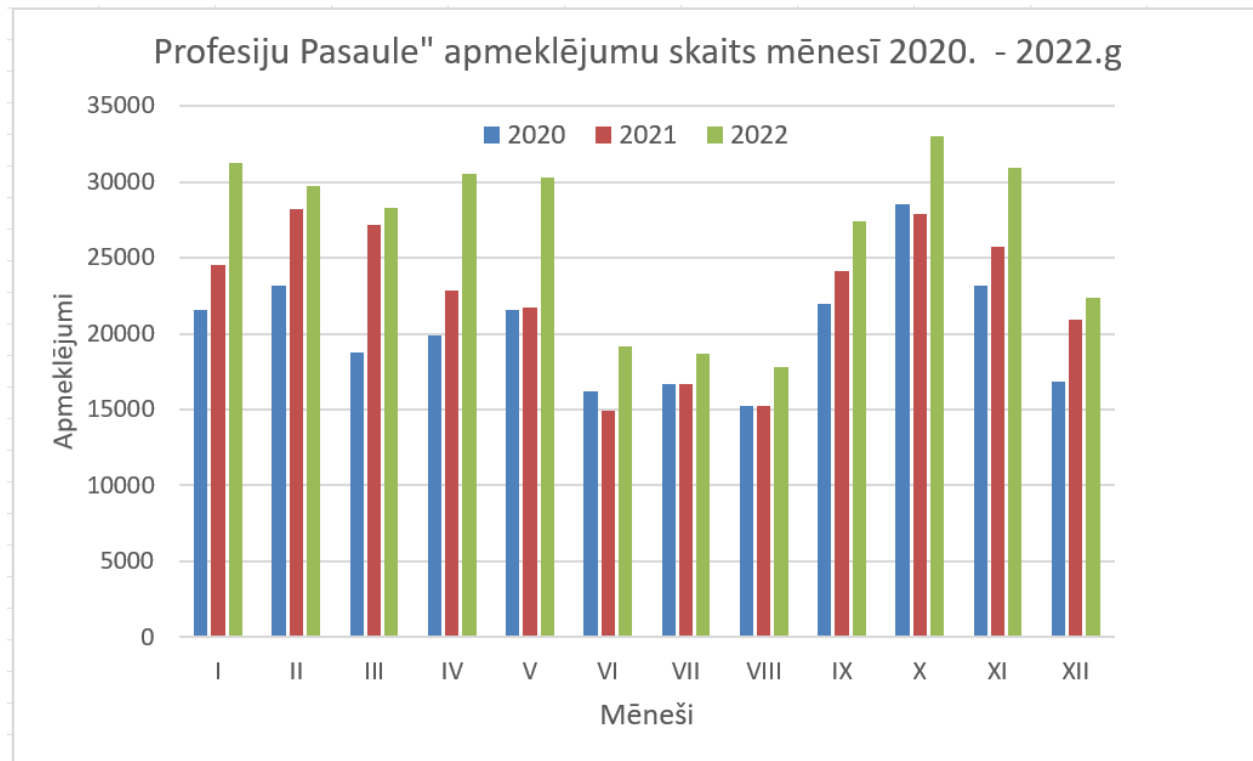
10) 15 video materiāli nacionālo jauno profesionāļu meistarības konkursu un profesionālās izglītības popularizēšanai

11) 6 video lekcijas karjeras izglītības informatīvajiem un mācību materiāliem

12) elektroniskā platforma izglītības iestāžu mācību ekskursiju nodrošināšanai

Profesiju pasaules apmeklējuma dinamika

Pabeigta PKK un karjeras speciālistu papildizglītība

- **kursi** “Efektīva karjeras attīstības atbalsta sistēma izglītības iestādē” e – apmācībā un klātienēs nodarbībās, 2019.g.
- **kursi un atbalsta materiāls** “Rokasgrāmata pedagogiem karjeras konsultantiem individuālo karjeras konsultāciju īstenošanai vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs», 2020.g.
- **kursi un atbalsta materiāls** “Karjeras attīstības atbalsta soļi darbā ar izglītojamo vecākiem”, 2022.g.

**Kursos papildizglītību saņēmuši kopā 675
PKK un karjeras atbalsta speciālisti**

Supervīziju mērķis:

- pilnveidot pedagogu karjeras konsultantu profesionālo kompetenci;
- paaugstināt pedagogu karjeras konsultantu pašefektivitāti, attīstot spēju reflektēt, prasmi veikt sava darba analīzi;
- preventīvi novērst PKK profesionālo izdegšanu

30 supervīzijas – 279 PKK (2019.g.),

13 supervīzijas – 114 PKK (2020.g.),

42 supervīzijas (21 grupa) – 384 PKK (2021.g.);

30 supervīzijas (15 grupas) – 242 PKK (2021./2022.m.g.)

**Kopā: 115 supervīzijas 1019 PKK
(kopskaits pa visām grupām)**

visā Latvijā
no 17. līdz 21. oktobrim

2022

*Ielogojies
nākotnē!*

2019

2018

*Tavs
karjeras
skrejceļš!*

*Klau!
Sadzirdi
savas
iespējas!*

Tiešsaistes diskusija
"Uzklausī, padomā
un izlem pats!"

2020

2021

*IKT tavai
karjerai*

Karjeras konferences

- 2017.g., "Skolēnu karjeras vadības prasmju veidošana kompetencēs balstītā izglītībā"
- 2018.g. "Mērķtiecīga karjeras attīstības atbalsta pilnveide izglītības iestādēs"
- 2019.g. "Karjeras attīstības atbalsta sistēmas ilgtspēja: šodien un rīt"
- 2021.g. "Pedagoga karjeras konsultanta resursi pašefektivitātes veicināšanai"
- **2022.g. "Sadarbība kā virzītājspēks karjeras atbalsta ilgtspējai"**

Projekta rezultātu ilgtspējas novērtēšana

Projekta rezultātu ilgtspējas nodrošināšana

Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs" projekts Nr.B.3.5.Q/16/V/001 "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs"

- situācijas uz 2022. gada oktobri / novembri fiksēšana
- esošās situācijas monitorings, anketu iespējams izmantot darba pilnveidei, tālākai monitorēšanai
- izsūtītas anketas 385 / saņemtas 382 / ilgtspēja nodrošināta 380

Anketas izveide atbilstoši projekta ilgtspējas kritērijiem → metodisko norādījumu sagatavošana → semināri par anketas aizpildīšanu → saņemtās informācijas analīze → apliecinājumi par projekta rezultātu ilgtspēju

Projekta rezultātu ilgtspējas kritēriju izpildes īss raksturojums

Izstrādāta karjeras izglītības programma un KAA pasākumu plāns

- ✓ atsevišķa programma vai audzināšanas programmas sastāvdaļa, publiski pieejama, ir saskaņota ar pašvaldības plānošanas un attīstības dokumentiem izglītības jomā, pasākumi atspoguļoti PKK darba plānā vai iekļaujas skolas pasākumu plānā
- ✓ programmas attiecīgi jākorrigē atbilstoši pašvaldību dokumentiem pēc ATR

Karjeras izglītība integrēta iestādē īstenoto mācību, audzināšanas un interešu izglītības programmu saturā

- ✓ fiksēta kārtība, kā notiek KI integrēšana, uzrādīti resursi, kas tiek izmantoti, tostarp projektā izstrādātie, noteikta atbildība par procesu, apkopoti labās prakses piemēri
- ✓ konstatētas problēmas (visu iesaistīto pušu izpratne, procesa regulējums, metodisko materiālu trūkums atbilstoši mācību priekšmetiem, mazāk uzmanības pievērsta KI integrēšanai interešu izglītībā)

Vispusīga karjeras informācija, karjeras attīstības atbalsta pasākumi visām izglītojamo vecumgrupām

- ✓ nodrošināta informācija par darba pasauli, profesijām, nodarbinātību vietējā, reģionālā un valsts līmenī, par izglītības sistēmu, izglītības ieguves nosacījumiem Latvijā un ārzemēs, par izglītības iestādes īstenotajām izglītības programmām, darbā izmantoti projektā izstrādātie un citi VIAA resursi
- ✓ iespēju robežās nodrošināti KAA pasākumi atbilstoši vecumgrupai, t.sk. iesaistot vietējos uzņēmējus, iestādes, profesionāļus, NVO, vecāku iesaiste īpaši jaunākajā vecuma grupā, rastas iespējas un plānots apmeklēt profesionālās un augstākās izglītības iestādes, izglītības iestādes

Individuālās un grupu karjeras konsultācijas

- ✓ individuālās karjeras konsultācijas atkarīgas no karjeras konsultanta pieejamības un kvalifikācijas (apzināts, kuriem karjeras konsultantiem nepieciešama papildus izglītība), skolās apzināts pieprasījums pēc konsultācijām, ja nav konsultanta, meklētas iespējas konsultācijām ārpus skolas
- ✓ grupu konsultācijām/ nodarbībām fiksēts daudzveidīgs tēmu klāsts, ja nav konsultanta vai ļoti mazā slodzē, izmantojot karjeras materiālus, nodarbības notiek klašu stundu ietvaros

Karjeras attīstības atbalsts (KAA) projektā «no ... līdz»

Ievadsemināri
Informatīvo un
metodisko materiālu
izstrāde

2016/2017

2017/2018

Karjeras speciālistu
papildizglītība
KAA pasākumi

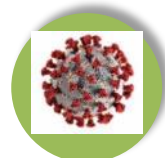
2018/2019

Supervīzijas
Kursi par IKK
rokasgrāmatu
KAA pasākumi

2019/2020

Attālināts darbs
IKK
KI integrēšana mācību
saturā

Attālināts darbs
IKK
KI metodiskais darbs
KAA pasākumi
vecākiem

2020/2021

2021/2022

Kursi darbam ar
vecākiem
Vadlīnijas
Ilgtspēja

Pirms... un pēc projekta

Pirms projekta fiksētas problēmas:

- karjeras konsultantu trūkums un nepietiekama profesionalitāte;
- nepietiekams metodisko un informatīvo materiālu klāsts;
- atsevišķi stihiski piedāvāti pasākumi skolēniem, epizodiskas ekskursijas uz uzņēmumiem;
- individuālo karjeras konsultāciju pieejamība pārsvarā NVA, atsevišķos augstskolu Karjeras centros;
- stereotipizēta attieksme pret profesionālo izglītību;
- šaurs karjeras atbalstā iesaistīto sadarbības partneru loks;
- izpratnes trūkums par karjeras atbalstu un tā īstenošanu kopumā, **sistēmas nepilnības** (netika īstenoti visi KAA komponenti, trūka profesionālu PKK, nebija nosaukts atbildības sadalījums un pienākumi u.c.)

Projekta īstenošanas gaitā ir būtiski mainījies KAA pasākumu skaits, daudzveidība, kvalitāte, pieejamība un attieksme. Procesi aprobēti projekta izmēģinājumskolās.

Galvenie ieguvumi karjeras attīstības atbalsta jomā projekta rezultātā

Pilnveidota karjeras
attīstības atbalsta
sistēma

Izveidots pedagogu
karjeras
konsultantu tīkls

Vadlīnijas karjeras attīstības atbalsta īstenošanai

Mērķis – nodrošināt vienotu izpratni par karjeras attīstības atbalsta sistēmu, tās komponentiem un īstenošanu.

- Karjeras attīstības atbalsta ietvars un būtība
- Pedagoģa karjeras konsultanta profesionālā darbība
- Karjeras attīstības atbalsta sistēmas dalībnieki, to lomas
- Karjeras attīstības atbalsta plānošana, īstenošana un uzraudzība 3 līmeņos:

pašvaldība

izglītības iestāde

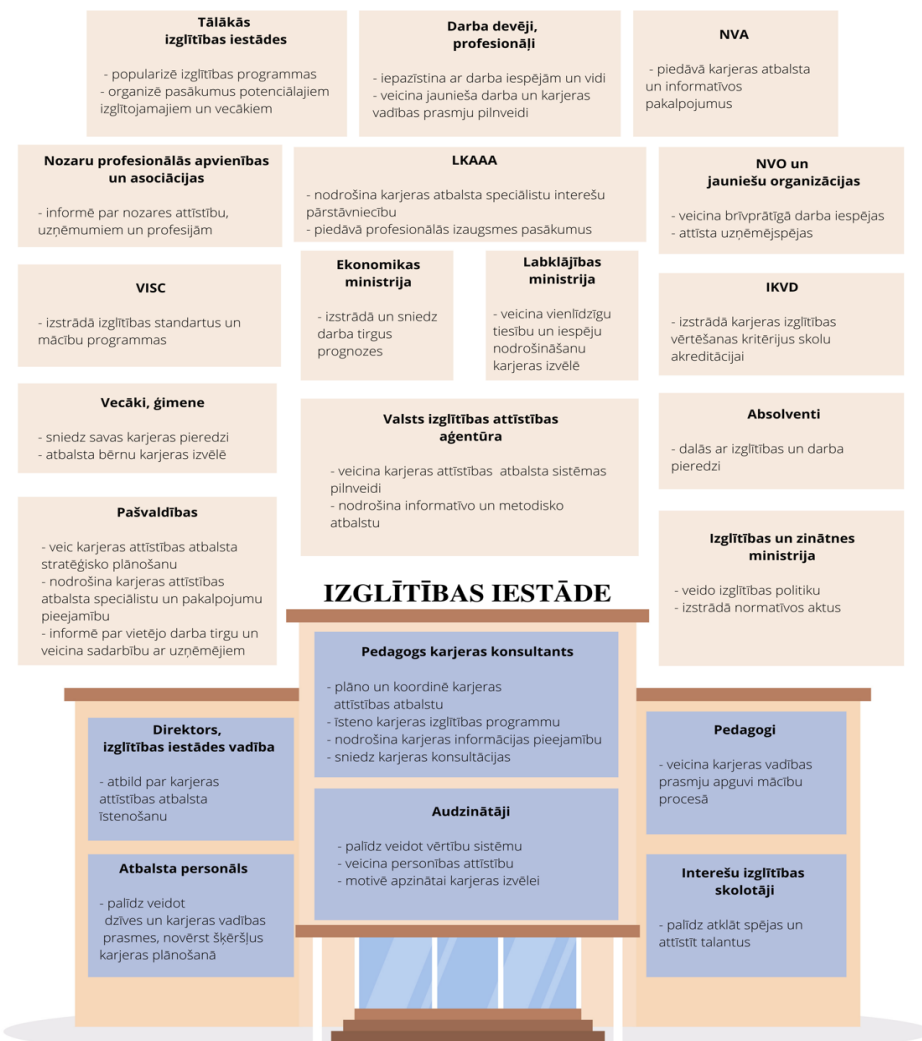
pedagoģs karjeras konsultants

- Karjeras attīstības atbalsta sistēmas ilgtspējas būtiskākie aspekti

Karjeras attīstības atbalsta sistēmas ilgtspējas būtiskākie aspekti

- **Karjeras attīstības atbalsts** izglītojamajiem **konceptuāli ir iestrādāts pašvaldības plānošanas un attīstības dokumentos** izglītības jomā.
- **Izglītības iestādē ir izstrādāta karjeras izglītības programma** un karjeras attīstības atbalsta pasākumu plāns.
- **Karjeras izglītība tiek integrēta** īstenoto mācību, audzināšanas un interešu izglītības programmu **saturā**.
- Izglītojamiem tiek sniegta **vispusīga karjeras informācija**, tiek organizēti karjeras attīstības atbalsta pasākumi **visām izglītojamo vecumgrupām**;
- Izglītības iestāde nodrošina iespēju ikvienam izglītojamam saņemt atbalstu **individuālu un grupu karjeras konsultāciju veidā**.
- Karjeras attīstības atbalstu nodrošina **kvalificēts pedagogs karjeras konsultants**.

Karjeras attīstības atbalsta sistēmas dalībnieki, to lomas

Izveidots pedagogu karjeras konsultantu (PKK) tīkls

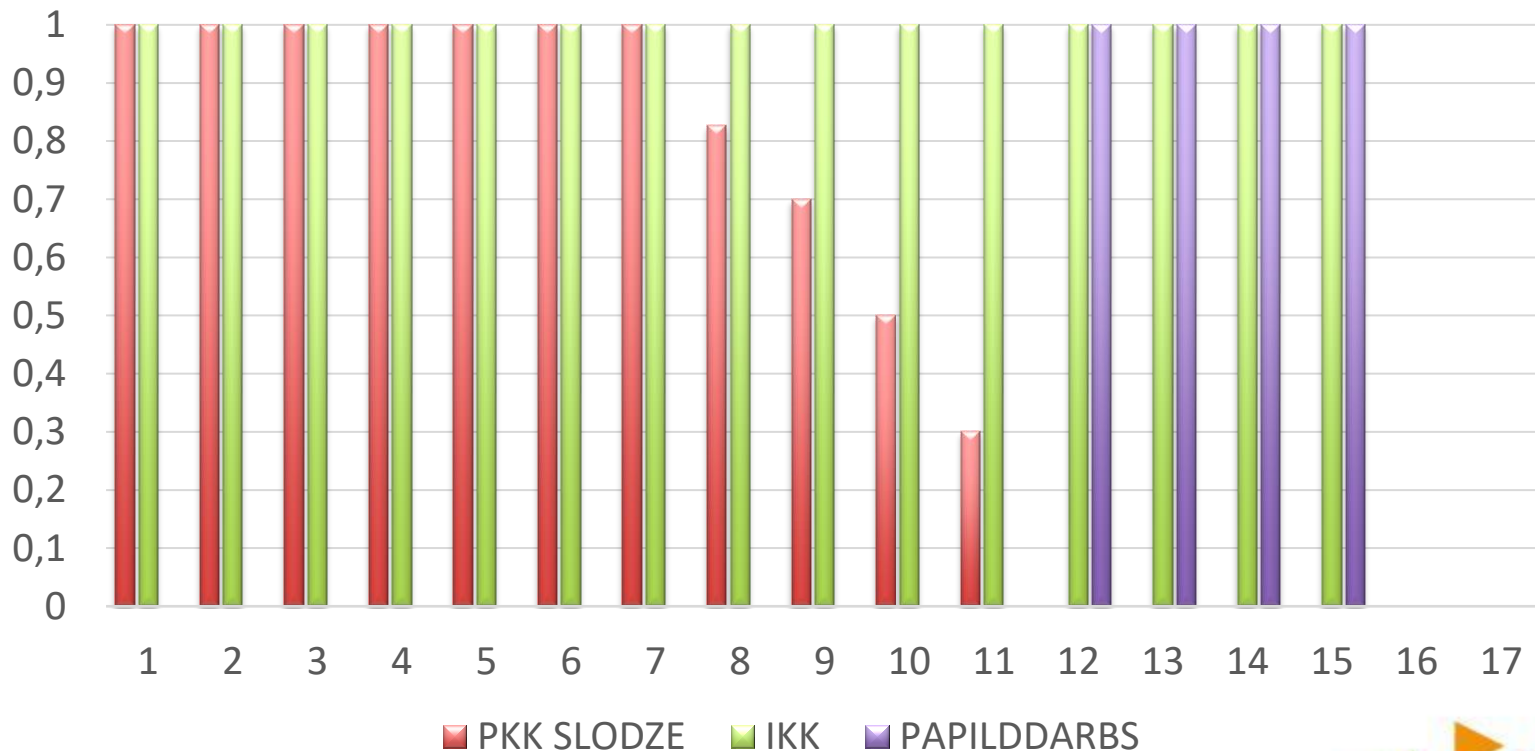
- Pirms projekta 93 PKK (tikai 2 ar pilnu slodzi)
- Projekta laikā 162 – 385 PKK (atkarībā no projektā iesaistīto skolu skaita (198 – 430))
- 2022. gada rudenī 380 projekta skolās (bez projekta finansējuma) – 281 PKK
 - no tiem:
 - ✓ 266 pašvaldību izglītības iestādēs
 - ✓ 15 – PIKC
 - ✓ 26 pilnā slodzē
 - ✓ 208 iepriekš strādājuši projektā
 - ✓ 87 valstspilsētās
 - ✓ 93 maģistri + 3 studē
 - ✓ 8 vīrieši
- Pēc VIIS datiem 2022. gada rudenī kopā Latvijā tarifcēti 323 PKK

Karjeras attīstības atbalsta nodrošināšanas modeļi pašvaldībās* un PIKC

Modelis	Novads	Valstspilsēta	PIKC
PKK veic darbu izglītības iestādē, kur pieņemts amatā	Dienvidkurzemes, Jēkabpils, Ķekavas, Mārupes, Salaspils	Daugavpils, Jelgava, Liepāja, Rēzekne	DTTT, Kandavas LT, LIT, LVT, OT, Rēzeknes, RTK, Valmieras T, Ventspils T, LTDT, RVT
PKK ir pieņemts darbā pašvaldībā un veic pienākumus vairākās skolās	Alūksnes, Saulkrastu		
PKK veic pienākumus kā papilddarbu, kas atrunāti pedagoga amata aprakstā vai ar rīkojumu	Ropažu, Siguldas, Valkas, Varakļānu	Jūrmala	Smiltenes T, RTRIT, Saldus T, Kuldīgas T.
Izvēlēts jaukta tipa modelis (PKK amats skolā un pašvaldībā)	Dobeles, Līvānu, Saldus		
Izvēlēts jaukta tipa modelis (PKK amats skolā un kā papilddarbs)	Ādažu, Aizkraukles, Balvu, Bauskas, Cēsu, Krāslavas, Kuldīgas, Limbažu, Ludzas, Ogres, Preiļu, Rēzeknes, Smiltenes. Talsu, Tukuma, Valmieras, Ventspils	Rīga, Ventspils	
Izvēlēts jaukta tipa modelis (PKK amats skolā, pašvaldībā un kā papilddarbs)	Augšdaugavas, Gulbenes, Jelgavas, Madonas		

* Pēc ATR
projektā iesaistītas
42 pašvaldības

PKK 17 profesionālās izglītības kompetences centros

VIAA secinājumi turpmākajam darbam

Avoti:

- 1) Projekta pieredze (komunikācija ar PKK un pašvaldību pārstāvjiem semināros, ikdienā, labās prakse, atskaites par darbu projektā);
- 2) Izglītojamo aptauja par esošo un vēlamo karjeras attīstības atbalstu 2022. gada martā – 14 296 atbildes (t. sk. 1268 PIKC audzēkņu);
- 3) Izglītojamo vecāku aptauja par karjeras atbalstu bērniem 2022. gada martā – 4785 atbildes (t.sk. 401 PIKC audzēkņu vecāku);
- 4) Profesionālu PKK viedokļi par esošo karjeras izglītības integrēšanu mācību saturā, problemātiku un vajadzībām – 97 atbildes;
- 5) Projekta rezultātu ilgtspējas novērtējums 2022. gada rudenī.

Ko vēlas izglītojamie (karjeras atbalstā, izglītībā kopumā)

- Iepazīties ar dažādu jomu speciālistiem, saprast, kādu profesiju izvēlēties, aprunāties, pārliecināties;
- Individuālas karjeras konsultācijas;
- Vairāk karjeras stundu, kur var sevi pētīt, uzzināt par profesijām, saprast, vai patīk;
- Dziļāku ieskatu jau izvēlētajā profesijā, par to lasīt, apmeklēt, ēnot;
- Kāda mācību priekšmeta pastiprinātu apguvi, mācību priekšmetu skolotāju iesaisti sapņa piepildīšanā; palīdzību atrast skolu ar padziļinātiem mācību priekšmetiem, kuri patīk un ir vajadzīgi;
- Svešvalodu zināšanas, latviešu valodas pareizrakstības, komunikācijas prasmes, uzzināt par STEM mācību jomas priekšmetu nepieciešamību karjeras izvēlē.

Kā izglītojamie novērtē saņemto karjeras atbalstu:

- Skolotāji un karjeras konsultants dara visu, lai vieglāk izvēlēties nākotnes nodarbošanos, nav nepieciešamības domāt kaut ko vēl.
- Visu, kas nepieciešams, saņem skolā, regulāri notiek karjeras stundas, tikšanās ar augstskolām, sevis izpēte.

Vecāku ierosinājumi karjeras atbalstam

- vairāk, pat obligātas individuālas karjeras konsultācijas;
- karjeras stundas ar PKK iekļaut mācību plānā ar noteiktu regularitāti;
- vecāku tikšanās ar karjeras konsultantiem;
- turpināt valstiski nodrošināt karjeras konsultanta pieejamību mācību iestādē, arī pēc projekta beigām;
- nepieciešams finansējums, lai skolēni varētu doties iepazīt darba pasauli, arī no attālākiem Latvijas nostūriem;
- uzņēmumu apmeklējums;
- iepazīstināšana ar profesijām;
- tikšanās ar profesionāļiem;
- vairāk info par darba tirgu nākotnē;
- pētnieciskie darbi par karjeras tēmām;
- vairāk darba izmēģinājumu, Ēnu dienu biežāk, karjeras nometnes, skolēnu darbu vasarā;
- vairāk karjeras testu pielietošanu;
- metodiku/algoritmu, kura tiešām strādā, kuros balstīties, profesijas piemērotības meklējumos;
- iepludināt karjeras izvēles jautājumus arī mācību priekšmetu apgūvē
- vairāk par mācību priekšmetu, vidusskolas «grozu» nozīmi karjeras izvēlē.

PKK viedokļi par turpmāk risināmo karjeras izglītības (KI) integrēšanā mācību saturā

- Kursi, apmācības priekšmetu skolotājiem un skolas vadībai par **KI integrēšanu**
- Mācību priekšmetu satura izstrādātāju un jomu **atbildīgo saskaņots redzējums par KI integrēšanu** ar PKK iesaisti
- Labās prakses piemēri, **centralizēts metodisko materiālu krājums par KI integrēšanu mācību saturā** atbilstoši vecumgrupai
- **Aktuālas** infografikas par **mācību priekšmetu nozīmi profesijās**, profesiju video, plakāti, kur redzams zināšanu pielietojums praksē
- Regulāri PKK kursi, semināri, supervīzijas, darba tirgus informācija, aktualitātes
- **Vecāku izpratnes** veicināšana par KI svarīgumu un iespējām

- Profesionāls PKK – jomas koordinators, KI metodiķis, mentors skolotājiem. **PKK jābūt uz vietas skolā, jābūt iekšā skolas procesos** «PKK – paplašinātas mācīšanās centrā (vispārējā izglītība, interešu izglītība, mūžizglītība). Skola ir mūžizglītības kopienas daļa»
- VIAA – karjeras atbalsta jomas virzītāja, atbildīgā par jomu, uzraudzītāja, informatīvā un metodiskā atbalsta centrs, centralizētu pasākumu organizētāja – Karjeras nedēļa, Skills

Priekšlikumi karjeras atbalsta attīstībai

- **Materiālu izstrāde karjeras vadības prasmju attīstīšanai** mācību jomās un mācību priekšmetos (**galvenokārt STEM**) iegūto zināšanu pielietojumam profesijās
- **Izglītojošie pasākumi pedagogiem, skolu vadībai, PKK un vecākiem** vienotas izpratnes veidošanai par skolēna karjeras vadības prasmju un paplašinātas izglītības pieredzes **nozīmību karjeras lēmumu pieņemšanā**
- **Karjeras attīstība atbalsta pasākumi skolēniem** profesionālās izglītības iepazīšanai un mācību priekšmetos **iegūto zināšanu sasaistei ar praktisko pielietojumu**, nodrošinot arī karjeras konsultācijas individuālu attīstības vajadzību nodrošināšanai

Priekšlikumi karjeras atbalsta attīstībai

Kvalitatīvi jauna karjeras informācijas tiešsaistes resursa izveide jauniešiem (apvienojot NIID.LV un mājaslapu «Profesiju pasaule»).
Galvenais uzsvars - **izglītības izvēle vidējās (profesionālās un vispārējās) un augstākās izglītības pakāpē.**

- **jauniešu mērķauditorijai** adaptētu un bagātinātu informāciju par **profesionālajā vidējā izglītībā apgūstamajām profesijām**
- Jaunu rīku izstrāde **vidējās vispārējās izglītības programmu padziļināto un specializēto kursu izvēlei** saistībā ar karjeras izvēli; **augstākās izglītības programmu izvēle** sasaistē ar **kārtojamajiem valsts pārbaudes valsts pārbaudes darbiem.**

Projekta atbildīgā amatpersona:

Dita Traidās – VIAA direktore
dita.traidas@viaa.gov.lv

Projekta kontaktpersona:

Izglītības atbalsta un starptautiskās sadarbības
departamenta direktore inta.asare@viaa.gov.lv